
	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง
<p>สาระสำคัญ</p> <p>การแก้ปัญหาวงจรไฟฟ้าโดยใช้ทฤษฎีการวางซ้อน (Super Position Theory) สามารถแก้ปัญหาวงจรไฟฟ้าได้ดี เนื่องจากในการแก้ปัญหามุ่งพิจารณาแหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้าที่ละแหล่งจ่ายเท่านั้น ทำให้การคำนวณในแต่ละครั้งจะใช้เพียงทฤษฎีกฎของโอห์มซึ่งเป็นกฎที่ไม่ยุ่งยากเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว ทำให้ง่ายในการคำนวณ ถึงแม้จะต้องกระทำหลายๆ ครั้งในกรณีแหล่งจ่ายกำลังไฟฟ้ามีมากกว่า 1 แหล่งจ่าย</p> <p>จุดประสงค์การเรียนการสอน</p> <p>จุดประสงค์ทั่วไป</p> <p>เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ และเข้าใจการใช้ทฤษฎีการวางซ้อนในการแก้ปัญหาวงจรไฟฟ้าและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มอย่างมีกิจนิสัยในการปฏิบัติงานที่ดีได้</p> <p>จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บอกหลักการทฤษฎีการวางซ้อนได้ 2. อธิบายขั้นตอนการแก้ปัญหาวงจรไฟฟ้าด้วยทฤษฎีการวางซ้อนได้ 3. คำนวณหาค่าในวงจรไฟฟ้าด้วยทฤษฎีการวางซ้อนได้ <p>คุณธรรม จริยธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ความรับผิดชอบ 1.2 ความมีวินัย 1.3 การตรงต่อเวลา 1.4 ความมีมนุษยสัมพันธ์ 1.5 ความรู้และทักษะวิชาชีพ 1.6 ความสนใจใฝ่หาความรู้ 2. การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ 2.2 ทำตามลำดับขั้น 2.3 ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด 2.4 การมีส่วนร่วม 		

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

สาระการเรียนรู้

12.1 หลักการของทฤษฎีการวางซ้อน

12.1.1 ขั้นตอนการแก้ปัญหาวงจรไฟฟ้าด้วยทฤษฎีการวางซ้อน

12.2 การแก้ปัญหาโจทย์วงจรไฟฟ้าโดยใช้ทฤษฎีการวางซ้อน

เนื้อหาสาระ

ในหน่วยการเรียนรู้นี้จะกล่าวถึงการนำทฤษฎีการวางซ้อน ที่จะใช้หาค่ากระแสไฟฟ้าหรือแรงดันไฟฟ้าของวงจรเชิงเส้นที่มีแหล่งจ่ายกำลังหลายแหล่งจ่าย ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาวงจรไฟฟ้าได้ง่ายขึ้นและสามารถใช้ร่วมกับทฤษฎีอื่นๆ ได้ โดยจะมีรายละเอียดในหัวข้อ หลักการของทฤษฎีการวางซ้อน ขั้นตอนการแก้ปัญหาวงจรไฟฟ้าด้วยทฤษฎีการวางซ้อนและการแก้ปัญหาโจทย์วงจรไฟฟ้าโดยใช้ทฤษฎีการวางซ้อนดังต่อไปนี้

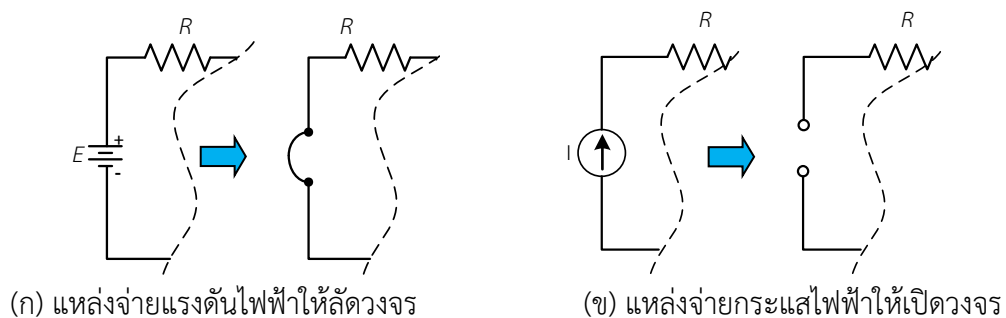
12.1 หลักการของทฤษฎีการวางซ้อน

ทฤษฎีการวางซ้อนเป็นการหาค่ากระแสไฟฟ้าในสาขาใดๆ ของวงจรไฟฟ้าที่มีหลายแหล่งจ่าย สามารถหาค่าได้จาก กระแสไฟฟ้าสาขาที่เกิดจากแหล่งจ่ายครั้งละหนึ่งแหล่งจ่ายและให้แหล่งจ่ายอื่นเป็นศูนย์ กระแสไฟฟ้ารวมในสาขาที่ต้องการหาค่าคือ ผลรวมทางพีชคณิตของกระแสไฟฟ้าสาขาที่เกิดขึ้นครั้งละแหล่งจ่ายในสาขาที่ต้องการหาค่านั้น

12.1.1 ขั้นตอนการแก้ปัญหาวงจรไฟฟ้าด้วยทฤษฎีการวางซ้อน

วงจรไฟฟ้ากระแสตรงทั่วไปอาจมีแหล่งจ่าย 2 หรือ 3 แหล่งจ่าย หรือมากกว่า การวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีการวางซ้อน จะพิจารณาทีละแหล่งจ่ายหลังจากนั้นค่อยนำมารวมกัน โดยพิจารณาทิศทางกระแสของกระแสไฟฟ้าเข้ามาพร้อมด้วยเสมอมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1. กำหนดให้มีแหล่งจ่ายครั้งละ 1 แหล่งจ่าย ที่เหลือให้เป็นศูนย์ ถ้าเป็นแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าให้ลัดวงจร และถ้าเป็นแหล่งจ่ายกระแสไฟฟ้าให้เปิดวงจร ดังรูปที่ 12.1

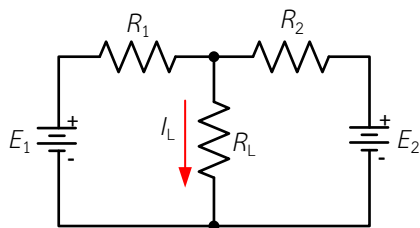
รูปที่ 12.1 กระทำให้แหล่งจ่ายเป็นศูนย์

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

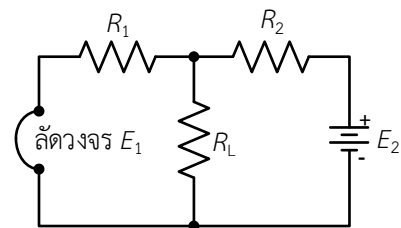
ขั้นที่ 2. กำหนดแหล่งจ่ายครั้งที่ 2 ต่อเข้าไปในวงจรที่จุดเดิมที่เคยเอาออกไว้ แล้วจึงคำนวณหาค่ากระแสไฟฟ้าหรือแรงดันไฟฟ้าตามที่ต้องการ

ขั้นที่ 3. นำค่ากระแสไฟฟ้าหรือแรงดันไฟฟ้าจากครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 มารวมกันทางพีชคณิตจะได้กระแสไฟฟ้าหรือแรงดันไฟฟ้าตามต้องการ

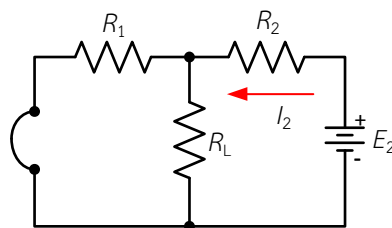
จากขั้นตอนข้างต้นสามารถอธิบายได้ดังรูปที่ 12.2

(ก) สิ่งที่ต้องการหาคือ I_L

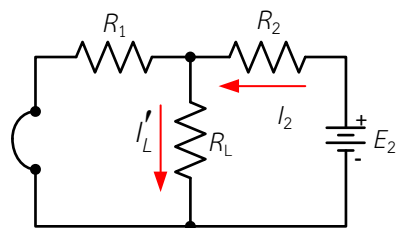

(ข) ลัดวงจร E_1 ให้มีค่าเป็นศูนย์

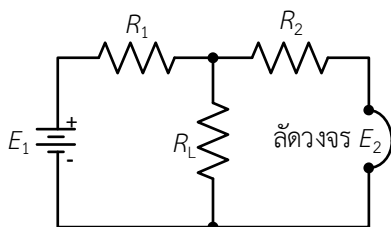
(ค) หาค่า I_2 มองจาก E_2

$$I_2 = \frac{E_2}{R_{T1}} = \frac{E_2}{R_2 + (R_1 // R_L)}$$

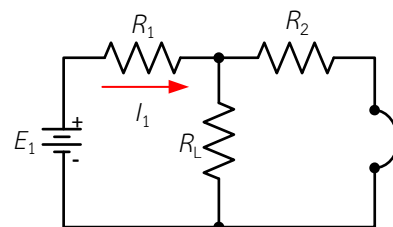

(ง) หาค่า I'_L โดยใช้กฎการแบ่งกระแสไฟฟ้า

$$I'_L = I_2 \frac{R_1}{R_1 + R_L}$$

(จ) ลัดวงจร E_2 ให้มีค่าเป็นศูนย์

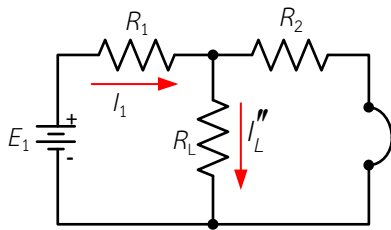

(ฉ) หาค่า I_1 มองจาก E_1

$$I_1 = \frac{E_1}{R_{T2}} = \frac{E_1}{R_1 + (R_2 // R_L)}$$

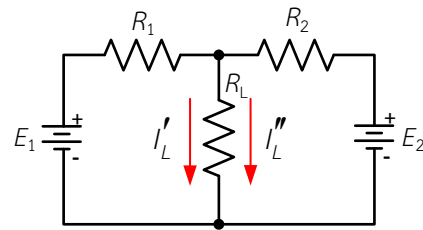
รูปที่ 12.2 ขั้นตอนการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการวางซ้อนหาค่าที่ต้องการ

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

(ข) หาค่า I_L'' โดยใช้กฎการแบ่งกระแสไฟฟ้า

$$I_L'' = I_1 \frac{R_2}{R_2 + R_L}$$

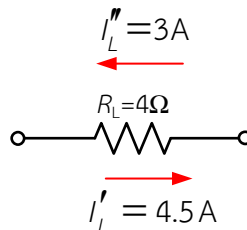

(ข) หาค่า I_L จากทั้ง 2 แหล่งจ่ายรวมกันทางพีชคณิต

$$I_L = I_L' + I_L''$$

รูปที่ 12.2 ขั้นตอนการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการวางซ้อนหาค่าที่ต้องการ (ต่อ)

เมื่อได้ค่ากระแสไฟฟ้าที่ผ่านตัวต้านทานที่ต้องการแล้วทิศทางกระแสไฟฟ้าไปในทิศเดียวกัน จะหาค่าได้จาก $I_L = I_L' + I_L''$ แต่ถ้ามีทิศทางตรงกันข้ามกัน ให้ใช้กระแสไฟฟ้าในครั้งที่ได้มากกว่าเป็นตัวตั้งแล้วลบด้วยตัวที่น้อยกว่า ทิศทางกระแสไฟฟ้าจริงก็จะไปตามกระแสไฟฟ้าที่มากกว่า เช่น

รูปที่ 12.3 ขั้นตอนหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ผ่านตัวต้านทาน

$$I_L = I_L' - I_L'' = 4.5 \text{ A} - 3 \text{ A} = 1.5 \text{ A} \quad (\text{กระแสไหลไปทางเดียวกันกับ } I_L')$$

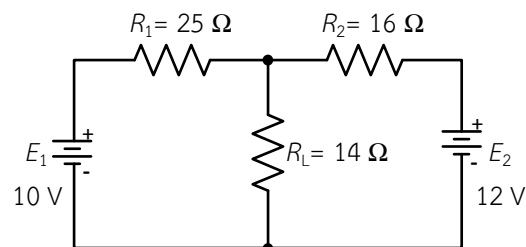
จากรูปที่ 12.2 จะเห็นว่า มีทั้งหมด 2 แหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้า และหาค่ากระแส I_L สองครั้ง ถ้าจะหาค่ากำลังไฟฟ้าที่เกิดขึ้นที่ R_L จะต้องใช้ $I_L = I_L' + I_L''$ ในการคิดค่ากำลังไฟฟ้านั้น จะไม่คิดกำลังไฟฟ้าแยก 2 ครั้งแล้วนำมารวมกัน เพราะกำลังไฟฟ้านั้นที่ส่งผลถึงองค์ประกอบวงจรที่มีความต้านทาน หาค่าได้โดยใช้กระแสไฟฟ้านั้นที่ไหลผ่านโหนดนั้นๆ หรือแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมโหนดนั้นๆ และไม่สามารถหาค่าได้โดยผลรวมกำลังไฟฟ้าที่คิดได้จากที่ละแหล่งจ่าย

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

12.2 การแก้ปัญหาโจทย์วงจรไฟฟ้าโดยใช้ทฤษฎีการวางซ้อน

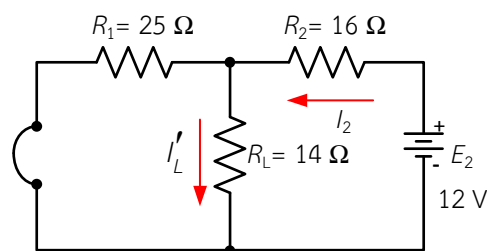
การนำทฤษฎีการวางซ้อนมาใช้แก้ปัญหาวงจรไฟฟ้าในขั้นตอนที่ผ่านมาแล้ว จำนวนครั้งในการทำการคิดหาค่าขึ้นอยู่กับจำนวนแหล่งจ่าย ให้พิจารณาจากตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 12.1 จากรูป หาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L และแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม R_L ด้วยวิธีการวางซ้อน

รูปที่ 12.4 วงจรไฟฟ้าตามตัวอย่างที่ 12.1

วิธีทำ ขั้นที่ 1. พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย E_2 ลัดวงจร E_1 เพื่อหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L ครั้งที่ 1 โดยกฎของโอห์มและวิธีแบ่งกระแสไฟฟ้างดังรูปที่ 12.5

รูปที่ 12.5 จากรูปที่ 12.4 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย E_2

จากรูปที่ 12.5 จะได้

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_2 ครั้งที่ 1

$$\text{จาก} \quad I_2 = \frac{E_2}{R_2 + (R_1 // R_L)}$$

$$\text{แทนค่า} \quad = \frac{12\text{V}}{16\Omega + (25\Omega // 14\Omega)}$$

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

$$= \frac{12 \text{ V}}{16 \Omega}$$

$$I_2 = 0.48 \text{ A}$$

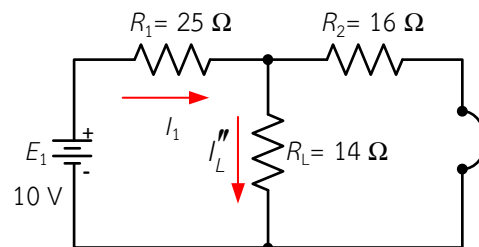
หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_L ครั้งที่ 1

จาก
$$I'_L = I_2 \frac{R_1}{R_1 + R_L}$$

แทนค่า
$$= 0.48 \text{ A} \left(\frac{25 \Omega}{25 \Omega + 14 \Omega} \right)$$

$$I'_L = 0.31 \text{ A}$$

ขั้นที่ 2. พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย E_1 ลัดวงจร E_2 เพื่อหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L ครั้งที่ 2 โดยกฎของโอห์มและวิธีแบ่งกระแสไฟฟ้างดังรูปที่ 12.6

รูปที่ 12.6 จากรูปที่ 12.4 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย E_1

จากรูปที่ 12.6 จะได้

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_1 ครั้งที่ 2

จาก
$$I_1 = \frac{E_1}{R_1 + (R_2 // R_L)}$$

แทนค่า
$$= \frac{10 \text{ V}}{25 \Omega + (16 \Omega // 14 \Omega)}$$

$$= \frac{10 \text{ V}}{32.47 \Omega}$$

$$I_1 = 0.31 \text{ A}$$

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_L ครั้งที่ 2

$$\text{จาก } I_L'' = I_1 \frac{R_2}{R_2 + R_L}$$

$$\text{แทนค่า} = 0.31 \text{ A} \left(\frac{16 \Omega}{16 \Omega + 14 \Omega} \right)$$

$$I_L'' = 0.165 \text{ A}$$

ขั้นที่ 3. นำค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L จากทั้ง 2 ครั้ง รวมกันทางพีชคณิต และหาค่าตามที่โจทย์กำหนด จะได้

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_L

$$\text{จาก } I_L = I_L' + I_L''$$

$$\text{แทนค่า} = 0.31 \text{ A} + 0.165 \text{ A}$$

$$I_L = 0.475 \text{ A}$$

$\therefore$ กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน $R_L = 0.475$ แอมแปร์

ตอบ

หาค่าแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม R_L จะได้

$$\text{จาก } V_L = I_L \times R_L$$

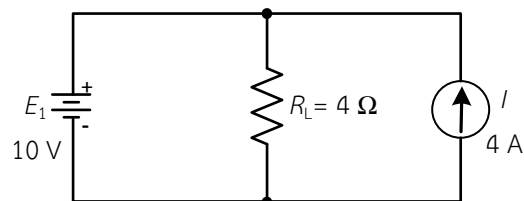
$$\text{แทนค่า} = 0.475 \text{ A} \times 14 \Omega$$

$$V_L = 6.65 \text{ V}$$

$\therefore$ แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม $R_L = 6.65$ โวลต์

ตอบ

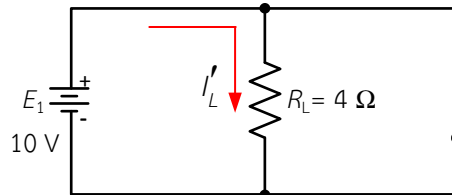
ตัวอย่างที่ 12.2 จากรูป หาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L และแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม R_L ด้วยวิธีการวางซ้อน

รูปที่ 12.7 วงจรไฟฟ้าตามตัวอย่างที่ 12.2

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

วิธีทำ ขั้นที่ 1 พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย E_1 เปิดวงจร I เพื่อหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L ดังรูปที่ 12.8

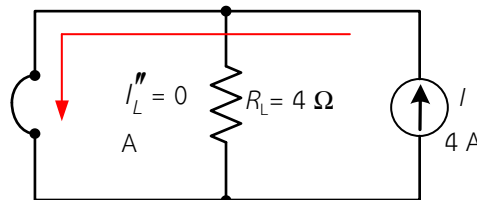
รูปที่ 12.8 จากรูปที่ 12.7 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย E_1

จากรูปที่ 12.8 จะได้

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_L ครั้งที่ 1

$$I'_L = \frac{E_1}{R_T} = \frac{10\text{ V}}{4\ \Omega} = 2.5\text{ A}$$

ขั้นที่ 2 พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย I ลัดวงจร E_1 เพื่อหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L ดังรูปที่ 12.9

รูปที่ 12.9 จากรูปที่ 12.7 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย I

จากรูปที่ 12.9 จะได้ เมื่อ E_1 ลัดวงจรทำให้ไม่มีค่าความต้านทานไฟฟ้าทำให้กระแสไฟฟ้าทั้งหมดในวงจรไหลผ่านจุดที่ลัดวงจรจึงทำให้

$$I''_L = 0\text{ A}$$

ขั้นที่ 3 นำค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L จากทั้ง 2 ครั้ง รวมกันทางพีชคณิต และหาค่าตามที่โจทย์กำหนด จะได้

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_L

$$\text{จาก} \quad I_L = I'_L + I''_L$$

$$\text{แทนค่า} \quad = 2.5\text{ A} + 0\text{ A} = 2.5\text{ A}$$

$\therefore$ กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน $R_3 = 2.5$ แอมแปร์ (กระแสไหลไปทางเดียวกันกับ I'_L) **ตอบ**

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม R_L

$$\text{จาก } V_L = I_L \times R_L$$

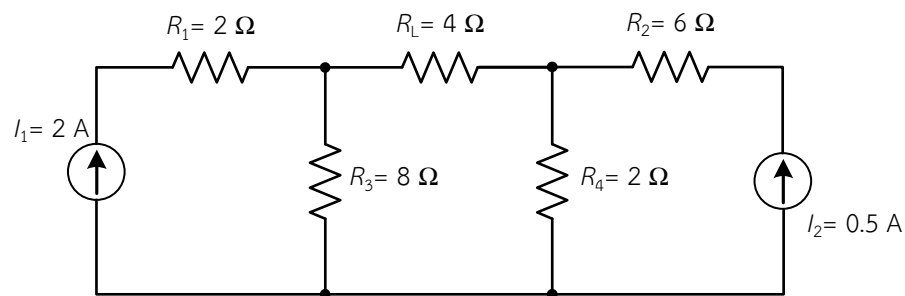
$$\text{แทนค่า} \quad = 2.5 \text{ A} \times 4 \Omega$$

$$= 10 \text{ V}$$

$\therefore$ แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม $R_L = 10$ โวลต์

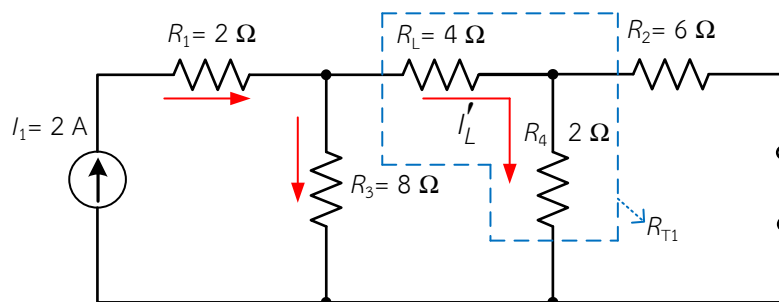
ตอบ

ตัวอย่างที่ 12.3 จากรูป หาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L ด้วยวิธีการวางซ้อน

รูปที่ 12.10 วงจรไฟฟ้าตามตัวอย่างที่ 12.3

วิธีทำ ขั้นที่ 1 พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย I_1 เปิดวงจร I_2 เพื่อหากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L ดังรูปที่ 12.11

รูปที่ 12.11 จากรูปที่ 12.10 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย I_1

จากรูปที่ 12.11 จะได้

หาค่า I'_L โดยใช้กฎการแบ่งกระแสไฟฟ้า

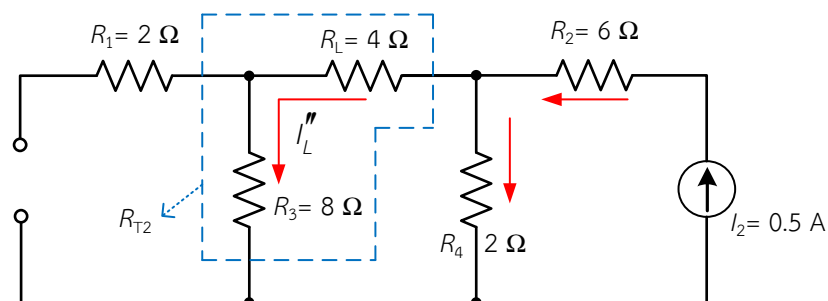
	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

จาก
$$I'_L = I_1 \frac{R_3}{R_3 + R_{T1}}$$

แทนค่า
$$= 2A \left(\frac{8\Omega}{8\Omega + (4\Omega + 2\Omega)} \right)$$

$= 1.143A$

ขั้นที่ 2 พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย I_2 เปิดวงจร I_1 เพื่อหากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L ดังรูปที่ 12.12

รูปที่ 12.12 จากรูปที่ 12.10 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย I_2

จากรูปที่ 12.12 จะได้

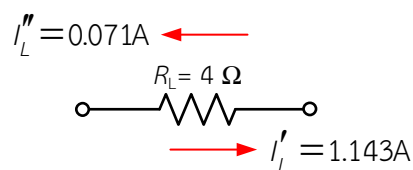
หาค่า I''_L โดยใช้กฎการแบ่งกระแสไฟฟ้า

จาก
$$I''_L = I_2 \frac{R_4}{R_4 + R_{T2}}$$

แทนค่า
$$= 0.5A \left(\frac{2\Omega}{2\Omega + (4\Omega + 8\Omega)} \right)$$

$= 0.071A$

ขั้นที่ 3 นำค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R_L จากทั้ง 2 ครั้ง รวมกันทางพีชคณิต และหาค่าตามที่โจทย์กำหนด จะได้

รูปที่ 12.13 แสดงทิศทางการแบ่งกระแสไฟฟ้าจากการหา 2 ครั้ง

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_L

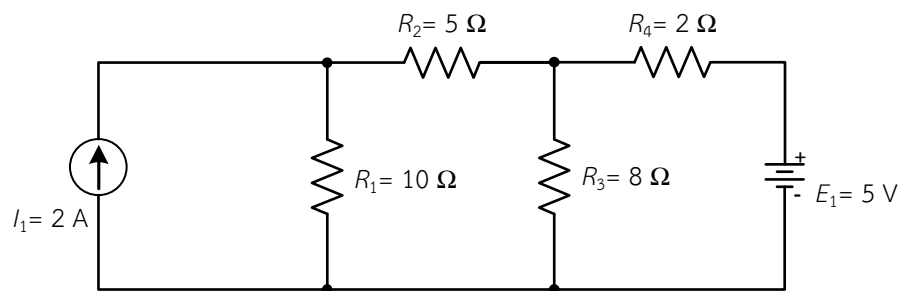
$$\text{จาก } I_L = I'_L - I''_L$$

$$\text{แทนค่า} \quad = 1.143 \text{ A} - 0.071 \text{ A}$$

$$= 1.072 \text{ A}$$

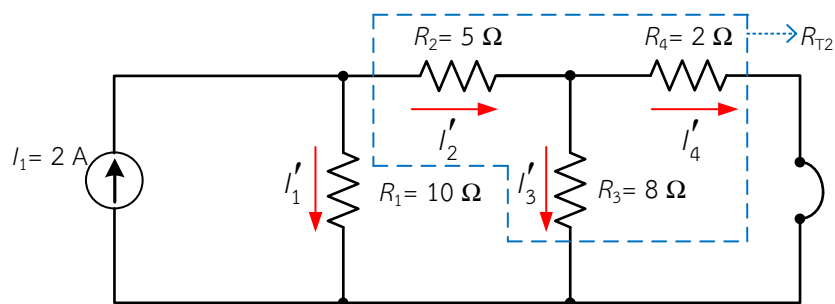
$\therefore$ กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน $R_L = 1.072$ แอมแปร์ (กระแสไหลไปทางเดียวกันกับ I'_L) ตอบ

ตัวอย่างที่ 12.4 จากรูป หาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวต้านทานแต่ละตัวและแรงดันตกคร่อมตัวต้านทานแต่ละตัว ด้วยวิธีการวางซ้อน

รูปที่ 12.14 วงจรไฟฟ้าตามตัวอย่างที่ 12.4

วิธีทำ ขั้นที่ 1 พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย I_1 ลัดวงจร E_1 เพื่อหาค่ากระแสไฟฟ้า ดังรูปที่ 12.15

รูปที่ 12.15 จากรูปที่ 12.14 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย I_1

จากรูปที่ 12.15 จะได้

หาค่าความต้านทานรวม R_{T1} และ R_{T2}

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง
จาก	$R_{T1} = R_3 // R_4$	
แทนค่า	$= \frac{R_3 \times R_4}{R_3 + R_4}$ $= \frac{8\Omega \times 2\Omega}{8\Omega + 2\Omega}$	
	$R_{T1} = 1.6\Omega$	
จาก	$R_{T2} = R_2 + R_{T1}$	
แทนค่า	$= 5\Omega + 1.6\Omega$ $= 6.6\Omega$	
หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_1 ครั้งที่ 1 โดยใช้กฎการแบ่งกระแสไฟฟ้า		
จาก	$I'_1 = I_1 \frac{R_{T2}}{R_{T2} + R_1}$	
แทนค่า	$= 2A \left(\frac{6.6\Omega}{6.6\Omega + 10\Omega} \right)$	
	$I'_1 = 0.795A$	
หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_2 ครั้งที่ 1		
จาก	$I'_2 = I_1 - I'_1$	
แทนค่า	$= 2A - 0.795A$	
	$I'_2 = 1.205A$	
หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_3 ครั้งที่ 1 โดยใช้กฎการแบ่งกระแสไฟฟ้า		
จาก	$I'_3 = I'_2 \frac{R_4}{R_4 + R_3}$	
แทนค่า	$= 1.205A \left(\frac{2\Omega}{2\Omega + 8\Omega} \right)$	
	$I'_3 = 0.241A$	

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

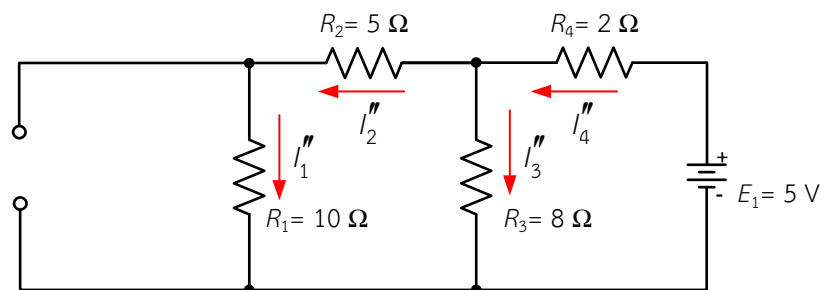
หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_4 ครั้งที่ 1

$$\text{จาก } I'_4 = I'_2 - I'_3$$

$$\text{แทนค่า} \quad = 1.205 \text{ A} - 0.241 \text{ A}$$

$$I'_4 = 0.964 \text{ A}$$

ขั้นที่ 2 พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย E_1 เปิดวงจร I_1 เพื่อหาค่ากระแสไฟฟ้า ดังรูปที่ 12.16

รูปที่ 12.16 จากรูปที่ 12.14 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย E_1

จากรูปที่ 12.16 จะได้

หาค่าความต้านทานรวม R_{T1} และ R_{T2}

$$\text{จาก } R_{T1} = R_2 + R_1$$

$$\text{แทนค่า} \quad = 5 \Omega + 10 \Omega$$

$$R_{T1} = 15 \Omega$$

$$\text{จาก } R_{T2} = R_{T1} // R_3$$

$$\text{แทนค่า} \quad = \frac{R_{T1} \times R_3}{R_{T1} + R_3}$$

$$= \frac{15 \Omega \times 8 \Omega}{15 \Omega + 8 \Omega}$$

$$= \frac{15 \Omega \times 8 \Omega}{15 \Omega + 8 \Omega}$$

$$R_{T2} = 5.22 \Omega$$

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง
<p>จาก $R_T = R_4 + R_{T2}$</p> <p>แทนค่า $= 2\Omega + 5.22\Omega$</p> <p>$R_T = 7.22\Omega$</p> <p>หาค่ากระแสไฟฟ้าครั้งที่ 2 โดยใช้กฎของโอห์มและกฎการแบ่งกระแสไฟฟ้า</p> <p>หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_4 ครั้งที่ 2</p> <p>จาก $I_4'' = \frac{E_1}{R_T}$</p> <p>แทนค่า $= \frac{5V}{7.22\Omega}$</p> <p>$I_4'' = 0.693A$</p> <p>หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_3 ครั้งที่ 2</p> <p>จาก $I_3'' = I_4'' \frac{R_{T1}}{R_{T1} + R_3}$</p> <p>แทนค่า $= 0.693A \left(\frac{15\Omega}{15\Omega + 8\Omega} \right)$</p> <p>$I_3'' = 0.452A$</p> <p>หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_2 และ R_1 ครั้งที่ 2</p> <p>จาก $I_2'' = I_1'' = I_4'' - I_3''$</p> <p>แทนค่า $= 0.693A - 0.452A$</p> <p>$I_2'' = 0.241A$</p> <p>ขั้นที่ 3 นำค่ากระแสไฟฟ้าจากทั้ง 2 ครั้ง รวมกันทางพีชคณิต และหาค่าตามที่โจทย์กำหนด จะได้</p> <p>$I_1 = I_1' + I_1'' = 0.795A + 0.241A = 1.036A$ (กระแสไหลไปทางเดียวกันกับ I_1')</p> <p>$I_2 = I_2' - I_2'' = 1.205A - 0.241A = 0.964A$ (กระแสไหลไปทางเดียวกันกับ I_2')</p>		

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง
$I_3 = I'_3 + I''_3 = 0.241 \text{ A} + 0.452 \text{ A} = 0.693 \text{ A} \text{ (กระแสไหลไปทางเดียวกันกับ } I'_3 \text{)}$ $I_4 = I'_4 - I''_4 = 0.964 \text{ A} - 0.693 \text{ A} = 0.271 \text{ A} \text{ (กระแสไหลไปทางเดียวกันกับ } I'_4 \text{)}$ <p>∴ กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน $R_1 = I_1 = 1.036$ แอมแปร์ <u>ตอบ</u></p> <p>∴ กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน $R_2 = I_2 = 0.964$ แอมแปร์ <u>ตอบ</u></p> <p>∴ กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน $R_3 = I_3 = 0.693$ แอมแปร์ <u>ตอบ</u></p> <p>∴ กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน $R_4 = I_4 = 0.271$ แอมแปร์ <u>ตอบ</u></p>		
<p>ขั้นที่ 4 นำค่ากระแสไฟฟ้ามาคำนวณหาค่าแรงดันไฟฟ้าตกคร่อมตัวต้านทานแต่ละตัวด้วยกฎของโอห์มได้ดังนี้</p>		
<p>หาค่าแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม R_1 จะได้</p> <p>จาก $V_{R1} = I_1 \times R_1$</p> <p>แทนค่า $= 1.036 \text{ A} \times 10 \Omega$</p> <p>$V_{R1} = 10.36 \text{ V}$</p> <p>∴ แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม $R_1 = 10.36$ โวลต์ <u>ตอบ</u></p>		
<p>หาค่าแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม R_2 จะได้</p> <p>จาก $V_{R2} = I_2 \times R_2$</p> <p>แทนค่า $= 0.964 \text{ A} \times 5 \Omega$</p> <p>$V_{R2} = 4.82 \text{ V}$</p> <p>∴ แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม $R_2 = 4.82$ โวลต์ <u>ตอบ</u></p>		
<p>หาค่าแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม R_3 จะได้</p> <p>จาก $V_{R3} = I_3 \times R_3$</p> <p>แทนค่า $= 0.693 \text{ A} \times 8 \Omega$</p> <p>$V_{R3} = 5.54 \text{ V}$</p> <p>∴ แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม $R_3 = 5.54$ โวลต์ <u>ตอบ</u></p>		

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

หาค่าแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม R_4 จะได้

$$\text{จาก } V_{R_4} = I_4 \times R_4$$

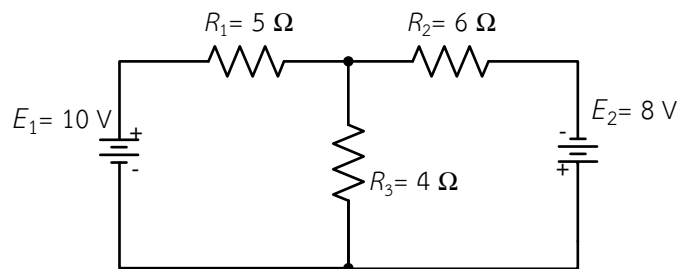
$$\text{แทนค่า } = 0.271 \text{ A} \times 2 \Omega$$

$$V_{R_4} = 0.542 \text{ V}$$

$\therefore$ แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม $R_4 = 0.542$ โวลต์

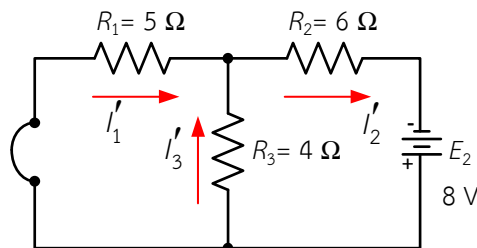
ตอบ

ตัวอย่างที่ 12.5 จากวงจรไฟฟ้าจงคำนวณหากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวต้านทานทุกตัว (เป็นโจทย์เดียวกันกับตัวอย่างที่ 10.12 ในหน่วยที่ 10 เรื่อง วิธีกระแสเมช สอนครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 13 และเป็นโจทย์เดียวกันกับตัวอย่างที่ 11.4 ในหน่วยที่ 11 เรื่อง วิธีแรงดันโนด สัปดาห์ที่ 14)

รูปที่ 12.17 วงจรไฟฟ้าตามตัวอย่างที่ 12.5

วิธีทำ ขั้นที่ 1. พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย E_2 ลัดวงจร E_1 เพื่อหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R ครั้งที่ 1 โดยกฎของโอห์มและวิธีแบ่งกระแสไฟฟ้างดังรูปที่ 12.18

รูปที่ 12.18 จากรูปที่ 12.17 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย E_2

จากรูปที่ 12.18 จะได้

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_2 ครั้งที่ 1

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

$$\begin{aligned} \text{จาก} \quad I'_2 &= \frac{E_2}{R_2 + (R_1 // R_3)} \\ \text{แทนค่า} &= \frac{8\text{ V}}{6\ \Omega + (5\ \Omega // 4\ \Omega)} \\ &= \frac{8\text{ V}}{8.22\ \Omega} \end{aligned}$$

$$I'_2 = 0.97\text{ A}$$

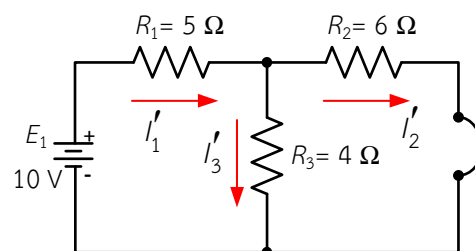
หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_3 ครั้งที่ 1

$$\begin{aligned} \text{จาก} \quad I'_3 &= I'_2 \frac{R_1}{R_1 + R_3} \\ \text{แทนค่า} &= 0.97\text{ A} \left(\frac{5\ \Omega}{5\ \Omega + 4\ \Omega} \right) \\ I'_3 &= 0.54\text{ A} \end{aligned}$$

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_1 ครั้งที่ 1

$$\begin{aligned} \text{จาก} \quad I'_1 &= I'_2 \frac{R_3}{R_1 + R_3} \\ \text{แทนค่า} &= 0.97\text{ A} \left(\frac{4\ \Omega}{5\ \Omega + 4\ \Omega} \right) \\ I'_1 &= 0.43\text{ A} \end{aligned}$$

ขั้นที่ 2. พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย E_1 สดวงจร E_2 เพื่อหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R ครั้งที่ 2 โดยกฎของโอห์มและวิธีแบ่งกระแสไฟฟ้างดังรูปที่ 12.19

รูปที่ 12.19 จากรูปที่ 12.17 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย E_1

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

จากรูปที่ 12.19 จะได้

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_1 ครั้งที่ 2

$$\text{จาก } I_1'' = \frac{E_1}{R_1 + (R_2 // R_3)}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \frac{10\text{V}}{5\Omega + (6\Omega // 4\Omega)} \\ &= \frac{10\text{V}}{7.4\Omega} \end{aligned}$$

$$I_1'' = 1.35\text{A}$$

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_2 ครั้งที่ 2

$$\text{จาก } I_2'' = I_1'' \frac{R_3}{R_2 + R_3}$$

$$\text{แทนค่า} = 1.35\text{A} \left(\frac{4\Omega}{4\Omega + 6\Omega} \right)$$

$$I_2'' = 0.54\text{A}$$

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_3 ครั้งที่ 2

$$\text{จาก } I_3'' = I_1'' \frac{R_2}{R_2 + R_3}$$

$$\text{แทนค่า} = 1.35\text{A} \left(\frac{6\Omega}{4\Omega + 6\Omega} \right)$$

$$I_3'' = 0.81\text{A}$$

ขั้นที่ 3. นำค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R จากทั้ง 2 ครั้ง รวมกันทางพีชคณิต และหาค่าตามที่โจทย์กำหนด จะได้

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_1

$$\text{จาก } I_1 = I_1' + I_1''$$

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

$$\text{แทนค่า} \quad = 0.43 \text{ A} + 1.35 \text{ A}$$

$$I_1 = 1.78 \text{ A}$$

$$\therefore \text{กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน } R_1 = 1.78 \text{ แอมแปร์}$$

ตอบหาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_2

$$\text{จาก} \quad I_2 = I_2' + I_2''$$

$$\text{แทนค่า} \quad = 0.97 \text{ A} + 0.54 \text{ A}$$

$$I_2 = 1.51 \text{ A}$$

$$\therefore \text{กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน } R_2 = 1.51 \text{ แอมแปร์}$$

ตอบหาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_3

$$\text{จาก} \quad I_3 = I_3'' - I_3'$$

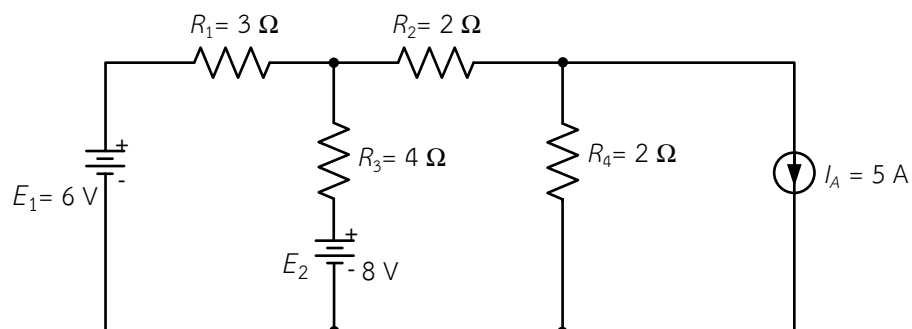
$$\text{แทนค่า} \quad = 0.81 \text{ A} - 0.54 \text{ A}$$

$$I_3 = 0.27 \text{ A}$$

$$\therefore \text{กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน } R_3 = 0.27 \text{ แอมแปร์}$$

ตอบ

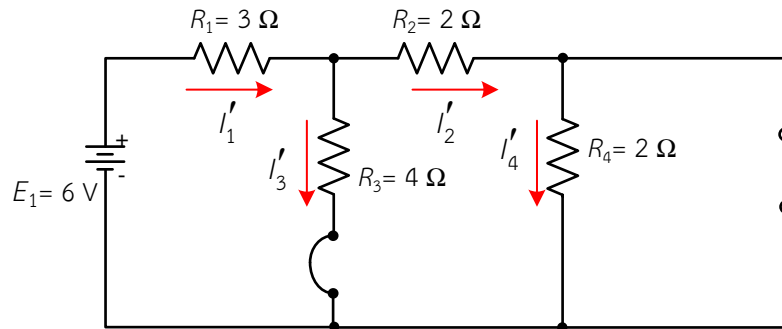
ตัวอย่างที่ 12.6 จากวงจรไฟฟ้าจงหากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวต้านทานทุกตัวโดยใช้ทฤษฎีการวางซ้อน (เป็นโจทย์เดียวกันกับตัวอย่างที่ 10.15 ในหน่วยที่ 10 เรื่อง วิธีกระแสเมฆ สอนครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 13 และเป็นโจทย์เดียวกันกับตัวอย่างที่ 11.5 ในหน่วยที่ 11 เรื่อง วิธีแรงดันโนด สัปดาห์ที่ 14)

รูปที่ 12.20 แสดงวงจรไฟฟ้าตามตัวอย่างที่ 12.6

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

วิธีทำ ขั้นที่ 1 พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย E_1 ลัดวงจร E_2 และเปิดวงจร I_A เพื่อหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R ดังรูปที่ 12.21

รูปที่ 12.21 จากรูปที่ 12.20 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย E_1

จากรูปที่ 12.21 จะได้

หาค่าความต้านทานรวม R_T

$$\text{จาก } R_{T1} = R_2 + R_4 = 2\Omega + 2\Omega = 4\Omega$$

$$R_{T2} = R_{T1} // R_3 = 4\Omega // 4\Omega = 2\Omega$$

$$R_T = R_1 + R_{T2} = 3\Omega + 2\Omega = 5\Omega$$

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_1 ครั้งที่ 1

$$\text{จาก } I'_1 = \frac{E_1}{R_T}$$

$$\text{แทนค่า } I'_1 = \frac{6\text{V}}{5\Omega} = 1.2\text{A}$$

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_1 และ R_4 ครั้งที่ 1

$$\text{จาก } I'_2 = I'_4 = I'_1 \left(\frac{R_3}{R_3 + R_{T1}} \right)$$

$$\text{แทนค่า } = 1.2\text{A} \left(\frac{4\Omega}{4\Omega + 4\Omega} \right)$$

$$I'_2 = I'_4 = 0.6\text{A}$$

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

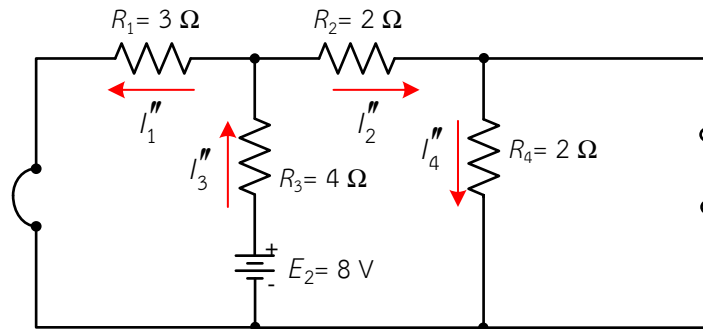
หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_3 ครั้งที่ 1

$$\text{จาก } I'_3 = I'_1 - I'_2$$

$$\text{แทนค่า} \quad = 1.2 \text{ A} + 0.6 \text{ A}$$

$$I'_3 = 0.6 \text{ A}$$

ขั้นที่ 2 พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย E_2 ลัดวงจร E_1 และเปิดวงจร I_A เพื่อหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R ดังรูปที่ 12.22

รูปที่ 12.22 จากรูปที่ 12.20 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย E_2

จากรูปที่ 12.22 จะได้

หาค่าความต้านทานรวม R_T

$$\text{จาก } R_{T1} = R_2 + R_4 = 2 \Omega + 2 \Omega = 4 \Omega$$

$$R_{T2} = R_3 // R_{T1} = 3 \Omega // 4 \Omega = 1.714 \Omega$$

$$R_T = R_1 + R_{T2} = 3 \Omega + 1.714 \Omega = 5.714 \Omega$$

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_3 ครั้งที่ 2

$$\text{จาก } I''_3 = \frac{E_2}{R_T}$$

$$\text{แทนค่า} \quad I''_3 = \frac{8 \text{ V}}{5.714 \Omega} = 1.4 \text{ A}$$

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_1 ครั้งที่ 2

$$\text{จาก } I_1'' = I_3'' \left(\frac{R_{T1}}{R_1 + R_{T1}} \right)$$

$$\text{แทนค่า} = 1.4 \text{ A} \left(\frac{4 \Omega}{3 \Omega + 4 \Omega} \right)$$

$$I_1'' = 0.8 \text{ A}$$

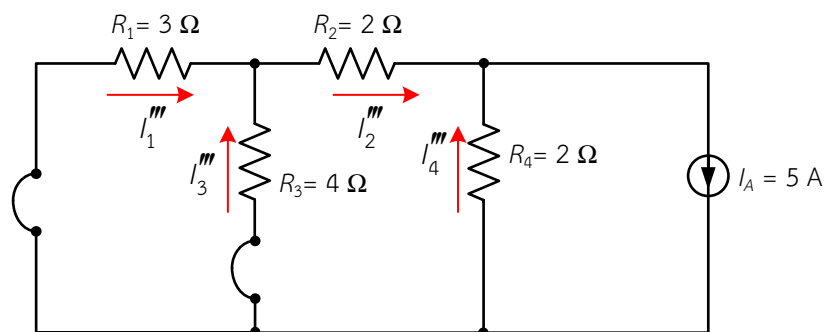
หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_2 และ R_4 ครั้งที่ 2

$$\text{จาก } I_2'' = I_4'' = I_3'' - I_1''$$

$$\text{แทนค่า} = 1.4 \text{ A} - 0.8 \text{ A}$$

$$I_2'' = I_4'' = 0.6 \text{ A}$$

ขั้นที่ 3 พิจารณาเฉพาะที่แหล่งจ่าย I_A ลัดวงจร E_1 และ E_2 เพื่อหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R ดังรูปที่ 12.23

รูปที่ 12.23 จากรูปที่ 12.20 เมื่อพิจารณาจากแหล่งจ่าย E_2

จากรูปที่ 12.23 จะได้

หาค่าความต้านทานรวม R_{T1} และ R_{T2}

$$\text{จาก } R_{T1} = R_1 // R_3 = 3 \Omega // 4 \Omega = 1.714 \Omega$$

$$R_{T2} = R_{T1} + R_2 = 1.714 \Omega + 2 \Omega = 3.714 \Omega$$

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง
<p>หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_4 ครั้งที่ 3</p> <p>จาก $I_4''' = I_A \left(\frac{R_{T2}}{R_4 + R_{T2}} \right)$</p> <p>แทนค่า $= 5 \text{ A} \left(\frac{3.714 \Omega}{2 \Omega + 3.714 \Omega} \right)$</p> $I_4''' = 3.25 \text{ A}$ <p>หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_2 ครั้งที่ 3</p> <p>จาก $I_2''' = I_A - I_4'''$</p> <p>แทนค่า $= 5 \text{ A} - 3.25 \text{ A}$</p> $I_2''' = 1.75 \text{ A}$ <p>หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_3 ครั้งที่ 3</p> <p>จาก $I_3''' = I_2''' \left(\frac{R_1}{R_1 + R_3} \right)$</p> <p>แทนค่า $= 1.75 \text{ A} \left(\frac{3 \Omega}{3 \Omega + 4 \Omega} \right)$</p> $I_3''' = 0.75 \text{ A}$ <p>หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_1 ครั้งที่ 3</p> <p>จาก $I_1''' = I_2''' - I_3'''$</p> <p>แทนค่า $= 1.75 \text{ A} - 0.75 \text{ A}$</p> $I_1''' = 1 \text{ A}$ <p>ขั้นที่ 4 นำค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน R จากทั้ง 3 ครั้ง รวมกันทางพีชคณิต จะได้</p> <p>หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_1</p> <p>จาก $I_1 = I_1' - I_1'' + I_1'''$</p> <p>แทนค่า $= 1.2 \text{ A} - 0.8 \text{ A} + 1 \text{ A}$</p> $= 1.4 \text{ A}$		

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง

∴ กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน $R_1 = 1.4$ แอมแปร์ (กระแสไหลไปทางเดียวกันกับ I'_1) ตอบ
หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_2

$$\begin{aligned} \text{จาก} \quad I_2 &= I'_2 + I''_2 + I'''_2 \\ \text{แทนค่า} \quad &= 0.6 \text{ A} + 0.6 \text{ A} + 1.75 \text{ A} \\ &= 2.95 \text{ A} \end{aligned}$$

∴ กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน $R_2 = 2.95$ แอมแปร์ (กระแสไหลไปทางเดียวกันกับ I'_2) ตอบ
หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_3

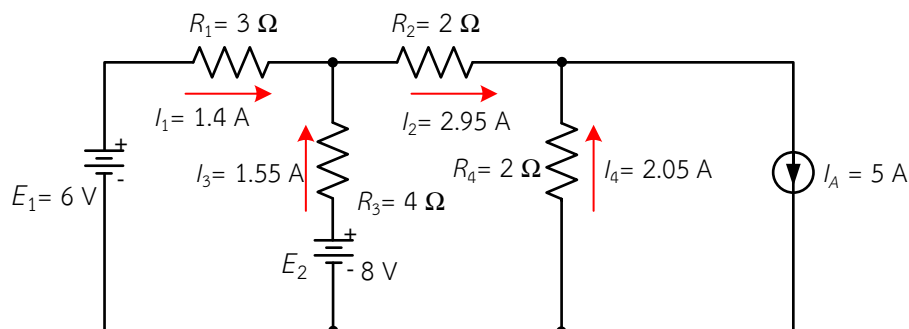
$$\begin{aligned} \text{จาก} \quad I_3 &= -I'_3 + I''_3 + I'''_3 \\ \text{แทนค่า} \quad &= -0.6 \text{ A} + 1.4 \text{ A} + 0.75 \text{ A} \\ &= 1.55 \text{ A} \end{aligned}$$

∴ กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน $R_3 = 1.55$ แอมแปร์ (กระแสไหลไปทางเดียวกันกับ I''_3) ตอบ
หาค่ากระแสไฟฟ้าผ่าน R_4

$$\begin{aligned} \text{จาก} \quad I_4 &= -I'_4 - I''_4 + I'''_4 \\ \text{แทนค่า} \quad &= -0.6 \text{ A} - 0.6 \text{ A} + 3.25 \text{ A} \\ &= 2.05 \text{ A} \end{aligned}$$

∴ กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน $R_4 = 2.05$ แอมแปร์ (กระแสไหลไปทางเดียวกันกับ I'''_4) ตอบ

จากการหาค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวต้านทานแต่ละตัวได้มาแล้วนั้น สามารถเขียนทิศทางการไหลของกระแสจริงในวงจรได้ดังนี้

รูปที่ 12.24 แสดงทิศทางการไหลของกระแสจริงในวงจรไฟฟ้าตามตัวอย่างที่ 12.6

	ใบเนื้อหา	
	รหัส 2104-2002 ชื่อวิชา วงจรไฟฟ้ากระแสตรง	สัปดาห์ที่ 15
	หน่วยที่ 12 : ทฤษฎีการวางซ้อน	จำนวน 1 ชั่วโมง
<p>สรุป</p> <p>ทฤษฎีการวางซ้อนเป็นการหาค่ากระแสไฟฟ้าในสาขาใดๆ ของวงจรไฟฟ้าที่มีหลายแหล่งจ่ายสามารถหาค่าได้จาก กระแสไฟฟ้าสาขาที่เกิดจากแหล่งจ่ายครั้งละหนึ่งแหล่งจ่ายและให้แหล่งจ่ายอื่นเป็นศูนย์ กระแสไฟฟ้ารวมในสาขาที่ต้องการหาค่าคือ ผลรวมทางพีชคณิตของกระแสไฟฟ้าสาขาที่เกิดขึ้นครั้งละแหล่งจ่ายในสาขาที่ต้องการหาค่านั้น ซึ่งมีขั้นตอนการแก้ปัญหาวงจรไฟฟ้าด้วยทฤษฎีการวางซ้อนดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดให้มีแหล่งจ่ายครั้งละ 1 แหล่งจ่าย ที่เหลือให้เป็นศูนย์ ถ้าเป็นแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าให้ลัดวงจร และถ้าเป็นแหล่งจ่ายกระแสไฟฟ้าให้เปิดวงจร แล้วจึงคำนวณหาค่ากระแสไฟฟ้าตามที่ต้องการครั้งที่ 1 2. กำหนดแหล่งจ่ายครั้งที่ 2 ต่อเข้าไปในวงจรที่จุดเดิมที่เคยเอาออกไว้ แหล่งจ่ายที่เหลือให้เป็นศูนย์ แล้วจึงคำนวณหาค่ากระแสไฟฟ้าตามที่ต้องการครั้งที่ 2 3. นำค่ากระแสไฟฟ้าจากการคำนวณครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 มารวมกันทางพีชคณิตจะได้กระแสไฟฟ้าตามต้องการแล้วนำค่ากระแสไฟฟ้าไปรวมคำนวณเพื่อหาค่าอื่นๆ ต่อไป 		